

Udspil om forsøg med tandlægebehandling uden brugerbetaling

Alternativet mener, at der er alt for lidt opmærksomhed fra folketingets partier og skiftende regeringer på, i hvor stort et omfang tandproblemer faktisk påvirker arbejdsevne og livskvalitet. Derfor foreslår vi, at tandlægebehandling ligesom behandling hos lægen og på hospitalet skal være uden brugerbetaling. En 3-årig forsøgsordning kan bl.a. finansieres af ubrugte midler fra eksisterende tilskudspuljer.

Forsøgsordningen skal omfatte personer over 18 år, og det skal undersøges, hvilken påvirkning tandpleje har på arbejdsudbuddet, administrationen og folkesundheden, da undersøgelser viser sammenhæng imellem tandsygdomme og bl.a. hjerte-kar-sygdomme, diabetes, gigt og Alzheimers.

Tidsplan:

3-årig Forsøgsordning (2023-24-25)

Økonomi:

De midler der er tilovers fra diverse ordninger plus det der kan forhandles frem til med øvrige partier.

Deltagere i forsøget:

Så mange som muligt over 18 år og med en årlig indtægt under 350.000 kr. skal med i forsøgsordningen (+1.000 Pers). Indtægtsbeløbet størrelse er begrundet i ønsket om i første omgang også at tilgodese de lavtlønnede.

Forsøget skal afdække:

Hvilke afledte effekter af skattebetalt tandlægebehandling har på:

1. Trivsel
2. Arbejdsudbud
3. Tilgængelighed
4. Administration
5. Forebyggelse
6. Betydning for sundhedsvæsenet

Viser forsøget som forventet, at de afledte positive effekter er så store, at en ordningen bør omfatte alle over 18 år, foreslås en endelig u-bureaukratisk model, der automatisk giver borgere adgang til behandling uden egenbetaling eller reduceret udgift til tandlægebehandling. På samme måde, som vi kender det fra fripladser i daginstitutioner, hvor der tages udgangspunkt i husstandsindkomsten. Vi foreslår, at der som udgangspunkt ikke er egenbetaling på tandbehandling og at det er den personlige indkomst, der lægges til grund.

Indkomstgrænserne uden egenbetaling af tandlægebehandling kunne frem til fuld implementering i 2030 se således ud:

1. 2026 - 350.000 kr.
2. 2027 - 400.000 kr.

ALTERNATIVET

3. 2028 - 450.000 kr.
4. 2029 - 500.000 kr.
5. 2030 - 550.000 kr.

Personer med indkomst over de foreslåede indkomstgrænser betaler 1 % af deres tandlæge regning, for hver 5.000 kr. de tjener over højeste indkomstgrænse.

Yderligere bemærkninger

At sunde tænder er vigtige viser et opråb fra Danske Tandplejere og Forsvaret i 2015. På to år måtte forsvaret sige nej til at udsende mere end 2.000 soldater på grund af dårlige tænder, for som generallæge Søren Worm-Petersen udtalte til Berlingske - "... tandpine er faktisk noget af det, der kan gøre folk mest ukampdygtige". I dag er der ingen egenbetaling af tandbehandling for forsvarets ansatte.

Og det er ikke kun i forsvaret, at tandproblemer afholder folk fra at være aktive på arbejdsmarkedet. Det er naturligvis et problem på alle arbejdsmarkedets områder. Derfor foreslår Alternativet en ny forsøgsordning for alle over 18 år, der kan afdække de positive afledte effekter som tandbehandling uden egenbetaling vil medføre.

Der er siden 2013 forsøgt indført tre ordninger og flere større puljer til netop gratis eller tilskud til tandlægebehandling. Det er selvfølgelig positivt, men kun et lille skridt på vejen mod en erkendelse af, at tænder er en integreret og vigtig del af kroppen, som bør behandles på lige fod med et brækket ben, en blindtarmsbetændelse og mere alvorlige sygdomme. Dertil kommer at de eksisterende ordninger er meget bureaukratiske og kræver en ansøgningsindsats som for mange er fuldkommen uoverskuelig. Kun 14 pct. af borgerne benytter sig af ordningen.

Så mange borgere har fortsat store problemer med deres tænder, og endnu større problemer med at kunne betale tandlægeregningen.

Det er stadig knap halvdelen af borgere over 18 år, der ikke har råd til at gå til tandlægen. Af en rapport udarbejdet af Oris-tandlægerne om danskernes brug af tandpleje fremgår det, at kun 28,8 % af borgere udenfor arbejdsmarkedet har været til tandlæge det sidste år. For uddannelsessøgende er tallet 35,8 %, for arbejdsløse 37,9 %, for de lavest lønnende lønmodtagere 45 pct., mens tallet for de 25 % største indkomster er hele 70 %.

Alternativet er overbevist om, at der ligger en potentiel øgning af arbejdsudbuddet i den store gruppe borgere med alvorlige tandproblemer, som ifølge specialister påvirker helbredet både fysisk og psykisk.